

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
____ dos. Zaur Məmmədov
“ ____ ” ____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f. Təşkilatlarla sosial iş

Fənn proqramı: 1. *Təhsil proqramı Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin F-86 nömrəli 28.08.2020-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş bakalavriat səviyyəsinin 050807– “Sosial iş” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı əsasında hazırlanmış, Odlar Yurdu Universitetinin Elmi Şurasının 03.09.2020-ci il tarixli (protokol №1) iclasında təsdiq edilmişdir.*

2. *Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti. Ali məktəblərin bakalavriat təhsil səviyyəsi üçün Təşkilatlarla sosial iş fənni üzrə proqramı. 2020*

Kodu: İPFS-B08

Tədris ili: IV(2025-2026) semestr: VII

Tədris yükü: Ümumi-180 saat; Auditoriya saati-60 saat (30 saat mühazirə, 30 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: B/m. Məmmədova Sədabə Məmməd qızı

E-mail ünvanı: s.mammad1007@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov k.19

III. Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. Cavid Şahmalıyev . Sosial iş bacarıqları

2. İcma-əsaslı layihələrdə inklüziv iştirakin gücləndirilməsi üzrə bələdçi kitabçası

3. Sosial işin əsasları. Müntəxəbat. I hissə. Bakı: Bakı Dövlət Universiteti nəşriyyatı, 2006, 243 s.

4. Rəna Məmmədova, Sosial işə giriş Müntəxəbat. I hissə. Bakı

5. A.D. Zamanov, H.L Əliyeva. Sosial işin əsasları. Bakı -2015

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Bu fənnin tədrisi prosesində tələbələr icma və təşkilatlarla işin nəzəriyyələri ilə bağlı bir sıra məsələlərlə yaxından tanış olacaqlar. Bu fənn icmalar və təşkilatlarla makro, mezo və mikro nəzəriyyə və təcrübələr, bir-biri ilə əlaqələri, o cümlədən onların dünyada baş verən real həyat situasiyaları və real keyslərə tətbiqini əhatə edir. Qeyd olunan fənn multikultural həssaslıq və qeyri-verbal davranış, təşkilat nəzəriyyəsində yeni perspektivlər və təşkilatların makro kontekstləri, təşkilatlarda güc və siyasət, etik məsələlər, və s. kimi mövzuları da əhatə edir. Kursu başa vuran tələbə semestrin sonunda icma və təşkilatlarla işin nəzəriyyələrinə dair məlumatlı olacaq, əldə etdiyi biliklərin keyslər üzərində tətbiqi vasitəsilə icmalarla və təşkilatlarla makro, mezo və mikro nəzəriyyələri və təcrübəni mənimsəyərək mikro sosial iş prosesində özündə, təşkilatda və icmada arzuolunan dəyişikliklərə nail olmaq bacarığını inkişaf etdirəcəkdir. Həmçinin tədris kursu “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi IV tədris ilinin VII semestrində 60 saat (30 s. mühazirə və 30 saat seminar) nəzərdə tutulur.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılırmı, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.

- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
 -8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
 -7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
 -6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
 -5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
 -4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
 -3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
 -1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
 -0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Cəmi: 60 saat-(mühazirə 30 saat, seminar 30 saat.)

No	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh	Sem	Tarix
1	Mövzu 1. Təşkilatlarla sosial işin səviyyəsinə giriş Plan 1. Tibbi model 2. Sistemlər haqqında yanaşma	2	2	
2	Mövzu 2. Təşkilat və onun strukturu Plan 1.Təşkilat nədir 2. Təşkilatın daxili strukturu	2	2	
3	Mövzu3. İcma anlayışı. Azərbaycan icmasının təsnifatı. Plan 1. Azərbaycan icmaları 2. Müasir dövrdə Azərbaycanda icmaların yaranma tarixi və inkişaf mərhələsi 3. Azərbaycan icmasının ümumi təsviri 4. İcmaların strukturu və idarə edilməsi 5. İcmaların bu günkü mənzərəsi 6. Azərbaycanda uğurlu icma təşəbbüsləri	2	2	
4	Mövzu 4.Təşkilatın səfərbərliyi Plan 1. Səfərbərlik nədir? 2.Səfərbərlik necə təşkil olunur? 3.Səfərbərlik necə həyata keçirilir? 4. Səfərbərliyinin məqsədi.	2	2	
5	Mövzu 5. Təşkilatın resursları Plan 1.Resurs anlayışı nədir? 2.İnsani və qeyri-insani resurslar. 3.Resursları necə müəyyən etməli? 4.İcma öz resurslarından necə istifadə edir? 5.Resurslardan istifadə sahələri? 6.Informasiya sahəsində resurslardan istifadə. 7. Ətraf mühitlə bağlı resurslardan istifadə	2	2	
6	Mövzu 6. Təşkilat və icmada rəhbərlik və liderlik Plan İcma liderliyi İcma liderliyi anlayışı və onun xüsusiyyətləri Liderin xarakteristikası Liderliyin növləri Liderlik xüsusiyyətləri	2	2	
7	Mövzu 7. Ehtiyacların müəyyən olunması Plan 1.Ehtiyacların müəyyən olunması nədir? 2.Ehtiyacların çəşidlənməsi nədir?	2	2	

8	Mövzu 8. Ehtiyacların müəyyən çeşidlənməsi Plan 1.Ehtiyacların müəyyən olunması və çeşidlənməsi qaydaları. 2.GZİT-in təhlili. PMÇİ-nin təhlili. Ehtiyacların qiymətləndirilməsi	2	2	
9	Mövzu 9. Təşkilat və icmalarda təşəbbüslərin və layihələrin davamlılığı Plan 1.Davamlılıq anlayışı və onun vacibliyi 2.Layihələrin davamlılığını şərtləndirən amillər.	2	2	
10	Mövzu 10. Təşkilatlarda gender bərabərliyi Plan 1. İcma inkişafında gender məsələlərinin vacibliyi. 2.Qadınların inkişafda rolu. 3.Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması, təkmilləşdirilməsi və inkişafı. 4.Normativ hüquqi aktların gender ekspertizasından keçirilməsi. 5.Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi.	2	2	
11	Mövzu 11. Təşkilatlarda uşaq, gənclər və yeniyetmələrin rolu Plan 1. Uşaqlarla iş və onların psixososial reabilitasiyası 2.Uşaqların təhsil qruplarına cəlb olunması 3.Gənclərin və yeniyetmələrin təşkilatın işlərində rolu və vəzifələri 4.Gəncləri icma işlərinə cəlb etməyin yolları	2	2	
12	Mövzu 12. Təşkilatda təlim və təhsil Plan 1.Təlim və təhsil ehtiyacları nədir? 2.Təlimi necə təşkil etməli? 3.Təlim nə üçün vacibdir 4.Təlimin növləri	2	2	
13	Mövzu 13. Təşkilat və icma inteqrasiyası Plan 1.Inteqrasiya 2.Inteqrasiya nə üçün vacibdir? 3.İcmadaxili və təşkilatlararası inteqrasiya	2	2	
14	Mövzu 14. Təşkilat mədəniyyəti və komanda işi Plan 1.Komanda koordinasiyası 2. Komandanın inkişaf bloklarının	2	2	
15	Mövzu 15. Azərbaycanın Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqəsi Plan 1.Azərbaycanın Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqəsi 2.Xarici ölkələrin Azərbaycandakı nümayəndəlikləri 3.Beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanla birgə fəaliyyəti 4.İcma əsaslı layihələrin inkişafı	2	2	
	Cəmi:60 saat	30 s	30 s	

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:

- təşkilatlarda güc və siyasət, etik məsələlərə diqqət yetirilməsi
- əldə edilən biliklərin keyslər üzərində tətbiq olunması
- təşkilatda arzuolunan dəyişikliklərə nail olmaq bacarığını inkişaf etdirməsi
- dünyada baş verən real həyat situasiyalarını real keyslərə tətbiqini əhatə etməyi bacarmalı

XII.Fənn üzrə təlim nəticələri: Fənn çərçivəsində tələbələr sosial işin makro səviyyələrindən başlayıb sosial dəyişikliyə aparan yolu təhlil edirlər. Təşkilat və icmaların inkişafında sistem yanaşmasına xüsusi diqqət yetirilir. Bununla yanaşı, təşkilat və icmalarla sosial işin təşkilində cari təhsil problemləri müzakirə olunaraq, Azərbaycanda təşkilat və icmalarla aparılan sosial iş imkanları araşdırılır. Fənnin tədrisinə yerli və beynəlxalq təşkilatlardan mütəxəssislərin cəlb edilməsi, təşkilat və icma nümayəndələri ilə görüşlərin təşkili də daxildir. Semestrin sonunda tələbələrin təşkilat, icma və cəmiyyətdə mədəni və insani faktorların müxtəlifliyi barədə anlayışı genişlənəcək, onlar təşkilati və ictimai dəyişikliklərə gətirib çıxaran müxtəlif yanaşmalar haqqında məlumatlı olacaq, təşkilat və icmalarla sosial işə sistem yanaşmanın hazırlanması və qiymətləndirilməsi bacarığına yiyələnəcəklər.

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Sistemlər haqqında yanaşma

2. Təşkilatın daxili strukturu
3. Müasir dövrdə Azərbaycanda icmaların yaranma tarixi və inkişaf mərhələsi
4. İcmaların strukturu və idarə edilməsi
5. İcmaların bu günkü mənzərəsi. Azərbaycanda uğurlu icma təşəbbüsləri
6. Səfərbərlik nədir? Səfərbərlik necə təşkil olunur?
7. Səfərbərlik necə həyata keçirilir?
8. Səfərbərliyinin məqsədi.
9. Resurs anlayışı nədir,? İnsani və qeyri-insani resurslar.
10. Resursları necə müəyyən etməli?
11. İcma öz resurslarından necə istifadə edir?
12. Resurslardan istifadə sahələri?
13. İcma liderliyi. İcma liderliyi anlayışı və onun xüsusiyyətləri
14. Liderliyin növləri
15. Liderlik xüsusiyyətləri
16. Ehtiyacların müəyyən olunması nədir?
17. Ehtiyacların çeşidlənməsi nədir?
18. GZİT-in təhlili. PMÇİ-nin təhlili. Ehtiyacların qiymətləndirilməsi
19. Layihələrin davamlılığını şərtləndirən amillər.
20. Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması, təkmilləşdirilməsi və inkişafı.
21. Normativ hüquqi aktların gender ekspertizasından keçirilməsi.
22. Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilmə
23. Uşaqların təhsil qruplarına cəlb olunması
24. Gənclərin və yeniyetmələrin təşkilatın işlərində rolu və vəzifələri
25. Gəncləri icma işlərinə cəlb etməyin yolları
26. Təlim və təhsil ehtiyacları nədir?
27. Təlimi necə təşkil etməli?
28. Təlim nə üçün vacibdir
29. Təlimin növləri
30. Komanda koordinasiyası
31. Komandanın inkişaf bloklarının
32. Azərbaycanın Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqəsi
33. Xarici ölkələrin Azərbaycandakı nümayəndəlikləri
34. Beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanla birgə fəaliyyəti
35. İcma əsaslı layihələrin inkişafı

I kollokvium sualları

1. Sistemlər haqqında yanaşma
2. Təşkilatın daxili strukturu
3. Müasir dövrdə Azərbaycanda icmaların yaranma tarixi və inkişaf mərhələsi
4. İcmaların strukturu və idarə edilməsi
5. İcmaların bu günkü mənzərəsi. Azərbaycanda uğurlu icma təşəbbüsləri
6. Səfərbərlik nədir? Səfərbərlik necə təşkil olunur?
7. Səfərbərlik necə həyata keçirilir?
8. Səfərbərliyinin məqsədi.
9. Resurs anlayışı nədir,? İnsani və qeyri-insani resurslar.
10. Resursları necə müəyyən etməli?
11. İcma öz resurslarından necə istifadə edir?
12. Resurslardan istifadə sahələri?
13. İcma liderliyi. İcma liderliyi anlayışı və onun xüsusiyyətləri
14. Liderliyin növləri
15. Liderlik xüsusiyyətləri

II kollokvium sualları

1. Ehtiyacların müəyyən olunması nədir?
2. Ehtiyacların çeşidlənməsi nədir?
3. GZİT-in təhlili. PMÇİ-nin təhlili. Ehtiyacların qiymətləndirilməsi
4. Layihələrin davamlılığını şərtləndirən amillər.
5. Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması, təkmilləşdirilməsi və inkişafı.
6. Normativ hüquqi aktların gender ekspertizasından keçirilməsi.
7. Gender bərabərliyinin təmin edilməsi üçün proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilmə
8. Uşaqların təhsil qruplarına cəlb olunması
9. Gənclərin və yeniyetmələrin təşkilatın işlərində rolu və vəzifələri

10. Gəncləri icma işlərinə cəlb etməyin yolları
11. Təlim və təhsil ehtiyacları nədir?
12. Təlimi necə təşkil etməli?
13. Təlim nə üçün vacibdir
14. Təlimin növləri
15. Komanda koordinasiyası

S/f. Təşkilatlarla sosial iş fənninin sillabusu 050807-“ Sosial iş” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) təsdiq olunmuşdur

Fənn müəllimi:

b/m. S.M.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev